

SETMANARI CASTELLARENÇ

ANY I :: NÚM. 22
28 de juliol de 1933

Redacció i Administració:
Puig del Creu, 3

Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

Cal accentuar l'obra de catalanització

Les darreres declaracions del President de la Generalitat, han vingut a tancar un període que podria anomenar-se de confiança il·limitada en els homes de la República. Ha dit el senyor Macià, que era arribada l'hora de donar-se compte que la lleialtat dels catalans envers la República, no ha estat corresposta pels seus homes. En efecte; els catalans no podem concentrar les nostres aspiracions en el canvi de règim, creient que aquest ens ho havia de resoldre tot. El mal radicava i radica més endins. És aquesta Espanya, ahir monàrquica i avui republicana, que s'entossudeix a no entendre'ns ni atendre'ns, l'obstacle més gran de les nostres aspiracions. També els homes de la República, abans de què aquesta fós implantada, erens entusiastes defensors de les llibertats de Catalunya, però un cop instaurada les coses canviaren. Era el 9 de març de l'any 1873 que els diputats catalans reunits al Palau de la Generalitat volien proclamar l'Estat Català. En Baldomer Lostau, dirigia el moviment. No arribà a fer-se la proclamació perquè els ministres catalans i sobre tot En Pi i Margall, aleshores ministre de Governació, s'esforçaren a evitar-ho per ténen que en aquells moments podria produir greus perturbacions i per creure que ben aviat seria aprovada per les Corts la Constitució federal que estava elaborant-se. Més tard, quan degut a la orientació unitarista de molts republicans fracassà la Constitució federal, En Pi i Margall, hagué d'exclamar, que potser tenien raó aquells que volien proclamar de bon principi l'Estat Català.

Si examinem, ara, la conducta de la segona República envers Catalunya, hi trobarem, sens dubte, una significativa i desagradable semblança amb l'ocorregut aleshores. El 14 d'abril fou proclamada la República Catalana com a part integrant de la República federal espanyola. Tres dies després, uns ministres catalans portant la representació del Govern de Madrid, vingueren a Barcelona per tal de què fos substituït el nom de República Catalana pel de Generalitat de Catalunya, assegurant que les Constituents donarien àmplia satisfacció a les aspiracions de Catalunya. Cosa que no realitzaren, puix que l'Estatut de Núria no capigué ja en la Constitució. Es més; el defectuós Estatut aconseguí és ara boicotejat pel traspass de serveis, de tal manera que de continuar així prompte veurem el fracàs de règim autònom en l'esperit mateix dels catalans, que no hauran trobat en l'Estatut altra cosa que misèria.

Cal si volem fer prevaldre els nostres drets estar preparats per sostenir una lluita intensa amb els equivocats principis de l'unitarisme. Com?... accentuant l'obra de catalanització amb la il·lusió de portar fins als últims recons de la nostra terra, el convenciment de la dignitat de sentir-nos catalans, que aquelles paraules de Prat de la Riba: «Petita o gran, Catalunya és l'única Pàtria nostra» quedin per sempre grabades en el cor de tots.

VIDA MUNICIPAL

SESSIO

Dia 19 de juliol.—S'obre la sessió presidint l'Alcalde Sr. Tort, i seguidament es dóna lectura a l'acta de la darrerament celebrada que s'aprova.

Es dóna compte dels B. O. de la Generalitat, dels de la província i de les Gazetes de Madrid i de la correspondència oficial rebuda durant la setmana acordant-se haver-ne hagut esment.

Foren repassades i aprovades les relacions de bestiar sacrificat a l'escorxador municipal des del dia 15 al 21 del mes que som que importen: 490'10 ptes. la de bens, 47'24 la de vedella i 345'08 ptes. la de porcs.

Són repassats i aprovats diversos comptes presentats.

Finalment s'acorda encarregar al veí Joan Romeu, la instal·lació elèctrica de enllumenat de la font monumental xamfrà Plaça Mercadal i la de l'escala, així com la instal·lació per la conducció de l'aigua a dita font, per tal de que pugui inaugurar-se per la propera Festa Major. Finí la sessió a les 10'15 de la nit.

De setmana en setmana

El passat dimarts els veïns que tingueren la sort de matinejar i passar pels voltants de les obres de la Plaça Mercadal, pogueren constatar un devetllament de pur catalanisme, malgrat la indiferència fins ara manifestada per les coses de Catalu-

nya, en la majoria dels habitants d'aquesta població.

Al parlar d'aquest devetllament ens referim a la Bandera Catalana que aparegué en el mateix lloc que feia tres o quatre dies que volejava la Bandera Espanyola i junt a la Bandera Catalana, un cartellet que portava inscrit un «Visca Catalunya» i les banderes Catalana i Espanyola en els diferents angles; més tard però per uns empleats de l'Ajuntament era retirada la Bandera i el cartellet amb el natural disgust dels que per damunt de tot estimen la Bandera Catalana per ésser la nostra i perquè significa Catalunya.

No volem creure que el gest d'aquests empleats vulgui dir un menyspreu a la Bandera de les Quatre Barres, doncs preferim creure que serà per altres motius.

LES LLETRES

Estampes Il·lusioneres (*)

Flames místiques
(fragment)

V CANTS DE L'AMOR

Jo et duc a mon pit com a credència
de cosa digna el cor de posseir;
jo et duc pertot com la més alta escència
de l'esperit que no la vol mentir.

El teu esclat no el deixaré morir,
car és la fe que el duu com a guiatge...
Oh dolç amor que el cor tu saps guarir
i el menes vers la més augusta imatge!

Tu has romàs fidel a qui et cobeja
sense albirar el mortal que sent enveja
de veure ta fulgència i dignitat

entrar dintre les llars de la pobresa
a dur-hi els purs gotims de gentilesa
que brollen suaument del meu Amat.

AMAT GOSALBES

(*) Recull de Sonets premiats en els Jocs Florals de Lleida, la qual festa tingué lloc el dia 28 de maig prop-passat.

CASTELLARENCS!!

SUBSCRIVIU-VOS A «LA FARGA»

L'home igual que la dona

Són moltes les vegades que ens trobem davant dels problemes de la vida amb una inferioritat tan gran de consciència, que podríem classificar la nostra actuació, de funesta i desequilibrada. Si bé tenim en compte, haurem vist en diverses vegades en el transcurs de la mateixa, el concepte equivococat que dissortadament tenim de la dona, concepte, el qual podríem dir-ne, mesquí i antihumà, ja que carreguem a ella, essent irresponsable, tota la responsabilitat sense fer-nos càrrec de la seva noble i digne personalitat.

Si analitzem la Història, i ens fixem en el desenrotllament de la civilització, veurem que és la dona la que ha sigut i segueix essent esclavitzada per la humanitat.

Doncs, si avui ens trobem en una època ja avançada, com podríem dir-ne en ple segle XX, no hem de voler, i, és absurd consentir-ho, que la dona segueixi sotmesa a aquesta inconscient classificació i esclavatge, que la priva de desenvolupar i millorar les seves condicions en els drets individuals i col·lectius.

Les costums dels pobles, segueixen cada dia adquirint millor condició moral, per tal d'aconseguir el deslliurament d'aquesta indiferència, i quasi podem dir-ne lluita contínua entre home i dona.

Seguint el progrés humà, avui ens trobem a Espanya gràcies als homes de la República que, sentint-se atrets pels ideals liberals i demòcrates, han sabut comprendre el dret de la dona obrin-li el camí, donant-li el dret de ciutadania perquè així amb el seu ajut moral i la dignitat pròpia, puguem fer l'obra més perfecte que faci desaparèixer totes les vileses d'esclavitud.

Doncs, si avui a Espanya la dona té, el dret de ciutadania, dret que l'hi havia sigut negat en altres ocasions, és evident que el món progressa i evoluciona en bé de la col·lectivitat humana.

Serà en profit nostre, si sabem conservar aquesta llibertat que ha estat concedida a la dona; cal que unifiquem dignament les dues personalitats treient aquest privilegi, esperit autoritari i absolutisme de l'home, i sigui transformat amb una igualtat de sexes, en mires a una verdadera democràcia, a l'objecte de què l'home igual que la dona, porti amb el seu dret legítim el seu gra de sorra per enaltir l'obra del progrés i civilització. Ja que de no ésser així, és ressegar-nos a una corporació en marxa, i tot ressegat a una obra de progrés, és una baixa, sinó per mort, per inútil.

Jo pregunto a la generalitat dels homes: ¿No té la dona els mateixos drets que

l'home en crear, educar i ensenyar a llurs fills? Doncs, perquè l'exceptuem, si té ella la mateixa responsabilitat? És indispensable, al meu entendre, reconèixer els seus drets posant-la al lloc que li pertany, sempre al costat nostre, amparada la per llei de la raó i de la justícia, no sols per orgull, sinó, per tenir mitjans necessaris pel millorament del pervindre.

El gran pensador Max Nordau diu: «La dona major d'edat deu tenir dret al sufragi polític amb els mateixos títols que l'home, car ella té els mateixos interessos a defensar i no menys intel·ligència».

Es positiva i lògica la nota del paràgraf anterior: la dona deu defensar amb la voluntat pròpia i amb l'esperit de la raó

conscient, el que per dret li pertany, ja sigui moral, intel·lectual, ètic, social i polític, tota vegada que rep i accepta les conseqüències de la vida.

Si considerem que actualment no és al nostre nivell, ajudem-la amb sentiments d'amistat, fem-la digne de viure entre nosaltres, alçapremem-la fins a tenir-la a la nostra alçària i així, amb els sentiments morals, farem l'unió forta, perquè sols així aconseguirem el propòsit al·ludit, i que no sigui la dona l'esclau de l'home, si tampoc aquell fum que es perd per l'espai.

MARÍA VENTURA

Notes de la Redacció:

1.ª La Redacció no es fa solidària dels articles d'aquesta secció; d'ells en seran únicament responsables llurs autors.

2.ª Els originals no seran retornats i hauran d'anar signats. Podrà usar-se a la seva publicació d'inicials o pseudònim, prèvia advertència en l'original.

A la joventut del poble

De temps ençà, em mou l'interès de col·laborar a l'obra que uns quants amics des de les pàgines d'aquest periòdic, porten a l'esperit i propugnen, amb una voluntat digna d'admiració, per un desvetllament de catalanitat i cultura del nostre poble, que malauradament dorm en el *panxacontentisme* més absolut.

Es dona el cas en aquest poble (que no és l'únic), que hi ha una quasi majoria de jovent que fa una vida de rutina, sense cap altra preocupació que la d'anar fent, interessant-se una mica pel futbol — no per l'esport, pel partidisme local —, ballar el diumenge, fer de tant en tant un viatge a Barcelona, buscar-se promesa, i el di lluns tornar a treballar per esperar el diumenge següent.

Això és la vida de la majoria dels joves de Castellar.

I referent a les noies, ja no cal parlar-ne; la seva vida i activitats són, si fa o no fa, com les dels joves: tots sabem, que només esperen el dia que el jove fa el vaitot demanant el consentiment dels pares per a tenir relacions amb elles.

Aquesta és la descripció superficial de la majoria del jovent de Castellar, que viu completament desplaçat de tot allò que pot ésser-li interessant o perfeccionament

i cultura, ja sigui llegint llibres o diaris, (no els anuncis o esqueles), crear alguna institució, biblioteca pública, tenir reunions on es parli de política, de literatura, d'art i sobretot, de Catalanisme, que això més que parlar-ne és una cosa que cal fer, com deseriu molt bé l'editorialista d'aquest volgut periòdic en el número quinze.

Tot el que exposo, perquè es faci, ja sé que és demanar molt i que per desgràcia bastant difícil que s'acompleixi; també sé que sóc jo el menys autoritzat per fer relluir un problema, que, directament no afecta a ningú, però sí a l'esperit del poble i a Catalunya, oi més quan mantes vegades que vol ésser lliure, s'accontenta amb un Estatut, que encara que no satisfaci els nostres anhels, ens dona camí per a desenvolupar els nostres ideals i aspiracions pel dia de demà.

Però, si aquest problema sembla difícil, impossible tampoc ho és i posat a la pràctica, de la manera que jo ho veig, encara menys. Només cal fer-se una cultura individual, que aniria prenent caire col·lectiu el dia que hom estigui preparat, i per això només fa falta una mica de voluntat, tanmateix, és demanar ben poca cosa.

D'aquesta manera, es podrien obtenir moltes coses que avui no poden aconse-

J. MARIN BLANCO - Dentista

VISITA: Els dimecres i dissabtes de 3 a 7 de la tarda.

CARRER PASSEIG, 73 - Castellar del Vallès.

Consulta a Barcelona: Tots els dies de 11 a 1 i de 4 a 8 nit - Carrer Fivaller, 25 pral. (abans Fernando) Telèfon 21069.

guir-se, degut a la manca de preparació necessària i també pel temps que hem viscut sota la opressió constant de la Monarquia.

Ara és l'hora de fer propaganda cultural i catalanista per treure de l'esperit dels joves i del poble, les deixalles de la mala lleuor sembrada per un règim que s'ha acabat.

Preocupem-nos tots plegats, i amb més interès per part dels joves, a treballar i inculcar en aquest poble les responsabilitats actuals, fent així possible el seu desenvolupament i de què visqui amb la consciència pròpia de cadascú més de cara a l'esdevenidor, sense oblidar que fent-ho així s'engrandeix molt més el poble, que no pas fent-li cases i edificis.

Avui, com sempre, Catalunya necessita l'ajut de tots i ara és quan més necessari es fa, perquè es passen moments delicats, la solució dels quals depèn de la voluntat que posin els pobles pel millorament individual i col·lectiu per a fer reeixir la nostra Pàtria i perquè serveixi de mirall a les regions germanes d'Espanya.

Jo espero que aquest article donarà més fe als col·laboradors d'aquest periòdic, perquè sabran que contenen amb un company més i així voldria que donés fe i entusiasme, pel treball polític, cultural i literari, a aquest jovent que anteriorment m'he referit, per apoderar-se aconseguir un poble fort, culte i exemplar.

JOSEP GENESCÀ

Barcelona, juliol de 1933.

ESPORTS

Futbol

CASTELLAR F. C. —3—

C. D. NACIONAL de Barbarà —2—

No creiem pas que, en rependre's la partida, després del descans, el cercle local aconseguís superar l'avantatge que li duia l'adversari ni tan sols que arribés a igualar-lo. Durant el primer temps havíem pogut constatar la ineficàcia de la seva davantera, perdent nombroses i magnífiques ocasions per a marcar i desaprofitant els serveis de la ratlla mitjana que, dit sigui de passada, tingué una actuació enorme. Previem un segon temps, durant el qual, la partida s'havia de reduir a una coratjosa defensa del Castellar. Però el gol de l'empat que obtingué Palà als vint-i-cinc minuts, provocà una inesperada reacció dels nostres que es llençaren a l'atac amb una empenta tan formidable que féu que un encontre que caldria haver qualificat de mediocre es convertís en una lluita interessantíssima i apassionant, com poques havíem pogut presenciar els castellarencs. Aleshores, aparegué de nou al mig del camp un jugador formidable. Com els nostres lectors suposaran, aquest jugador

Viatges Sabadell

Pedregar, 8 - Telèfon 2199 - Sabadell

Demaneu programes detallats de les següents excursions que s'afectuaran durant la setmana de vacances

DIES 13 I 14.—SANTA CRISTINA I S'AGARÓ

DIES 13 AL 17.—A MALLORCA

DIA 18.—A SITGES

DIA 17.—A SALOU

DIA 19.—A SANTA CRISTINA

Totes aquestes excursions menys la de Mallorca, s'afectuaran en ràpids i còmedes auto-cars

Per a tiquets, informes i demés detalls a Castellar, dirigir-se a

JOSEP SAMARANCH — Carrer Mina, 69

Durant la setmana de vacances 3 excursions a CASTELLDEFELS

fou Batlle. Impetuós, habilitíssim en regatejar els adversaris, conservant, aquella fantàstica potència en el xut, desfèu l'empat de faisó bellíssima. Empataren de nou els visitants, però els locals no es desmoralitzaren i novament fou Batlle qui féu desbordar l'entusiasme del públic en marcar d'una manera més brillant que l'anterior, si és possible, el gol de la victòria local. El que fou, globalment, l'encontre, pot reduir-se així: una actuació imponderable de la línia mitjana local contra un onze d'empenta i d'efectivitat al primer temps; vint minuts de joc que perduraran en la memòria dels aficionats locals; i dos gols que qui sap el que pagarien els aficionats dels clubs professionals per veure.

J. B.

farmàcia Alguer, on van ésser assistides pel Dr. Argemí Lacoma, que casualment es trobava en el lloc de l'accident.

ACTE D'HOMENATGE

Dilluns passat fou descoberta a la fàbrica «Can Barba», propietat del senyor Emili Carles-Tolrà i Amat, un Pedró costejat pels seus obrers com a testimoni d'afecte en el cinquantè aniversari de la Direcció de les seves fàbriques. El Pedró el constitueix un gran bloc de pedra molt ben treballada, on s'hi llegeix a la part del davant la següent inscripció esculpida en bronze: «A Emili Carles-Tolrà. Testimoni d'afecte dels seus obrers. 9 d'octubre de 1932». A la cara nord hi ha un relleu, també en bronze, representatiu de les seccions de filatura i teixits i a la cara sud, un altre amb les seccions de blanqueig i acabats. Assistiren a l'acte, l'homenatjat, els seus fills i una representació d'obers de les diverses seccions. Com a record han sigut repartits entre els treballadors uns elegants llibrets-memòria de l'acte, un dels quals ens ha sigut gentilment entregat. Felicitem sincerament l'homenatjat i als obrers per tan lloable iniciativa.

TOMBOLA BENEFICA

La Junta de l'Obra Social Benèfica organitza pels dies de la Festa Major, una tombola per a recaptar fonsos per a portar a cap la meritòria obra que està realitzant amb la construcció d'una Casa-Hospital.

NAIXEMENT

Antoni Perich Rocavert, fill de Joan i de Maria.

La nostra més sincera enhorabona als pares i llurs famílies.

CASAMENT

Dissabte passat contraguieren matrimonial enllaç el veí de Sabadell, Pius Romeu Samion amb la Srta. Carme Curtielles Rusiñol, veïna d'aquesta.

NOTICIARI

ATROPELLAMENTS

Diumenge a la tarda, ocorregueren a la carretera de Terrassa, prop d'aquesta població, dos atropellaments d'automòbil. El primer atropellat fou un ciclista veí de de Terrassa que es dirigia a aquella ciutat. Segons referències un camió li donà un cop que el llençà al mig de la carretera al precís moment que passava l'òmnibus del servei Caldes-Terrassa, el qual li produí ferides qualificades de pronòstic reservat pel metge que l'assistí, senyor Carretero. El ferit fou traslladat després de la cura, al seu domicili de Terrassa.

L'altre atropellament ocorregué a un quart de nou del vespre, aproximadament al mateix lloc. Les víctimes foren dues nenes que trobant-se al mig de la carretera junt amb la seva família, mentre els era reparat l'auto, se'ls tirà al damunt un altre cotxe que passava, produint-los hi ferides lleus. Foren traslladades amb l'auto del senyor Benasco a la

Cine Sonor Ateneu

ESCULLIDÍSSIM PROGRAMA «FOX» PEL
Diumenge, dia 30 de juliol 1933

La incomparable obra mestra, creació dels grans artistes
ELISSA LANDI i VICTOR MAC. LAGLEN

MALVADA

La magnífica comèdia sentimental per la Parella Ideal

Completarà el programa una escullida cinta còmica sonora

Recordeu que la sessió és contínua

Excelsior Cinema

PROGRAMA PEL DIUMENGE, DIA 30 DE JULIOL

CINAES presenta la producció sonora «Radio Pictures» per

Evelyn Brent i Louis Wolheim

LA HORDA argentada

Com a complement d'aquest selecte programa es projectarà
la divertidíssima comèdia de l'a-creditada marca METRO:

Papá solterón

creació de la gentil MARION DAVIES
acompanyada per RALF FORBES

I la còmica METRO parlada en castellà per Charley Chasse:

HUYE FALDAS

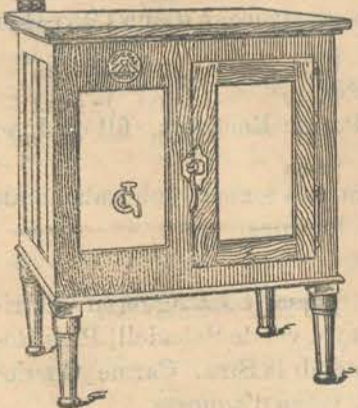
Diumenge, 6 d'agost - Presentació del cantant
LAWRENCE TIBBET en «CLARO DE LUNA»

ANIS DEL TÁUP

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAÏSSOS

NEVERAS TORRA

CONSTRUCCIONS
especials baix encàrrec

TALLERS: Brujas, 15 i 15 bis.
DESPATX: Colomer, 70.
Telèfon 1508

SABADELL PASSEIG, 20 — TELEFON 7.

Cafè i billars
"La Rabassada"

Cafè exprès

Totes les festes
gelats variats

EL LOCAL MÉS ESPAIÓS